

ГАЗЕТА ХАРКІВСЬКОЇ ДЕРЖАВНОЇ АКАДЕМІЇ КУЛЬТУРИ БУРСАЦЬКИЙ УЗВІЗ

№3 (21), травень 2013 року

НОВИНИ

МІЖНАРОДНИЙ СИМПОЗІУМ з питань культурно-мистецької освіти у ХДАК

23-24 травня 2013 року Харківська державна академія культури уперше в історії нашої країни провела за підтримки Міністерства культури України МІЖНАРОДНИЙ СИМПОЗІУМ з питань культурно-мистецької освіти. У роботі симпозиуму взяли участь керівники, викладачі, науковці вищих навчальних закладів культури і мистецтв з 10-ти країн світу: України, США, Китаю, Болгарії, Данії, Німеччини, Італії, Росії, Білорусії...

На пленарному засіданні було розглянуто актуальні проблеми освіти культури і мистецтв, а також сформульовано наукові питання їх подальшого розвитку в контексті формування європейського і світового культурно-освітнього простору.

Детально доповідачі торкнулися теми Болонської системи освіти, що запроваджена сьогодні в мистецьких вишах України, але потребує подальшої розробки та уточнення навчально-методичної документації з мистецьких спеціальностей.

Було піднято також питання підготовки бакалаврів і магістрів в Україні для культурно-мистецьких спеціальностей, які, на жаль, на сьогодні готуються за стандартним шаблоном.

Не можна залишити поза увагою й доповіді, що були присвячені оптимізації навчальних закладів, особливостям культурно-мистецької освіти в Болгарії.

Цікавою була доповідь на тему підприємницького підходу в системі освіти, висвітлена гостем із Данії.

Особливо вирізнявся виступ гостей із Росії, котрий присвячувався мистецтву народного співу. Гості привітали всіх глядачів та учасників народною піснею.

Після закінчення пленарного засідання було проведено «Круглий стіл», модератором якого був сам ректор академії В.М.Шейко. Було зосереджено увагу на проблемах та перспективах вищої культурно-мистецької освіти України, розглянуто індивідуалізацію процесу навчання. Також, було обговорено проблеми падіння якості освіти, відтоку талановитої молоді з країни та втрати інтересу до культури України.

Невід'ємною частиною симпозиуму був святковий концерт, в якому взяли участь творчі колективи нашої академії, зокрема народний ансамбль танцю «Заповіт», ансамбль сучасного танцю «Естет», театр народної музики «Обереги», ансамбль викладачів кафедри народних інструментів «ЦимБандо і Ко» та ін. Неперевершені концертні номери справили неабияке враження на гостей із закордону.

*Матеріали підготували
студенти 1 курсу ф-ту культурології*

ТВОРЧІ ПРОЕКТУ КАФЕДРИ РЕЖИСУРИ

ВІД РЕДАКЦІЇ. Травень–2013 для студентів і викладачів кафедри режисури ХДАК, за словами її завідувача Сергія Івановича ГОРДЕЄВА, виявився надзвичайно цікавим та насиченим на творчі події – курсові вистави, прем'єри, майстер-класи, конференції, фестивалі... Про деякі з них і піде мова далі.

Сергій Іванович ГОРДЕЄВ:

– Нещодавно в академії відбувся міжнародний симпозіум з питань культурно-мистецької освіти. Я керував секцією «Професійна культурно-мистецька освіта: організація, методика, навчання». Для мене як людини, що займається театральною педагогікою вже більше, ніж 35 років, було надзвичайно цікаво поділитися своїми науковими концепціями і обговорити їх в колі колег. Доповідь, яку я підготував, була присвячена актуальним проблемам методики викладання режисури й акторської майстерності у вищих навчальних закладах культурно-мистецького профілю. Під час обговорення було піднято чимало питань щодо методики виховання режисерів у мистецьких ВНЗ, зокрема було запропоновано розробку і уточнення педагогічних принципів та методичних прийомів виховання студентів-режисерів на І курсі навчання, який давно вже вважається визначальним етапом режисерської та акторської освіти.

Окрім того, в доповіді передбачалося і повідомлення про те, як працював наш учбовий театр «Академія», який, по суті, вже закінчив 12-й театральний сезон. За цей рік глядацькій аудиторії режисери масових свят представили

чимало цікавих робіт. Так, ми провели літературний вечір-портрет «Наш Станіславський», присвячений 150-річчю від дня народження видатного майстра. У цьому театральному сезоні ми надзвичайно цікаво заявили українську класику. Так, відбувся показ вистави за повістю О. Кобилянської «У неділю рано зілля копала...», а також відбулася прем'єра фольклорно-обрядового дійства – «В'ється віночок на щастя, на долю...», в основу якого було покладено маловідомі українські легенди та обряди. До того ж у рамках Всеукраїнської конференції молодих учених «Культура та інформаційне суспільство XXI століття» було проведено майстер-клас «Вуличний театр у контексті сучасного видовищного мистецтва» (ведуча – головний режисер театру вогню, випускниця й аспірантка ХДАК О. Лачко).

Серед робіт, які були яскраво представлені в театральному сезоні акторською спеціалізацією, варто назвати дипломні вистави «Трамвай бажання» (Т. Уільямс), «Минулого літа в Чулимську» (О. Вампілов) та курсові роботи «На перші гулі» (С. Васильченко), «Електра» (Ж. Жіроду) тощо.

Якщо продовжувати тему Станіславського, то хотілося б відзначити,

що мені нещодавно пощастило взяти участь у Міжнародному фестивалі «Майбутнє театральної Росії» (м. Ярославль), який пройшов саме під гаслом ідей видатного реформатора сцени. На фестивалі були представлені престижні театральні школи Москви, Санкт-Петербурга, а також кращі творчі вищі інших міст РФ. У рамках фестивалю відбулися унікальні майстер-класи та семінари провідних майстрів драматичного мистецтва і видатних театральних педагогів, таких як Лев Додін (майстер-клас по режисурі драми), Сергій Женовач, Євген Князев та Віктор Рижаків (майстер-класи по майстерності актора), Андрій Заяц та Роза Ніколас Гарсія (майстер-клас по сценічному фехтуванню – Лондонська академія сценічного та екранного бою) та ін. Участь у даному фестивалі для мене була надзвичайно важливою і цікавою з точки зору професійного самовдосконалення. Адже фестивалі подібного рівня дають можливість побачити, в якому напрямі відбувається підготовка сучасного актора драматичного театру в провідних театральних вищах. Відповідно досвід, який я отримав на даному театральному фестивалі, і численні професійні діалоги в колі колег дають мені можливість йти в ногу з часом у своїй педагогічній практиці.

Серед останніх травневих подій – і численні запрошення нашого студентського театру «Академія» до творчих діалогів, зокрема запрошення на міжнародний фестиваль «Земля. Театр. Діти», що відбудеться влітку цього року в Євпаторії, а також до Москви, де восени на базі Театрального інституту імені Б. Щукіна відбудеться цікавий міжнародний фестиваль театральних шкіл «Подіум – 2013».

Отже, усі вищезазначені творчі заходи дають нам можливість проєктувати цікаві перспективи на майбутнє і гідно презентувати нашу харківську театральну-режисерську школу на міжнародному рівні.

НОВА ПРЕМ'ЄРА ТЕАТРУ «АКАДЕМІЯ»!

10 травня студенти режисерської майстерні професора Сергія Івановича ГОРДЕЄВА показали виставу за повістю Ольги Кобилянської «У неділю рано зілля копала...». В основу повісті покладено мотив романтичної пісні-балади «Ой, не ходи Грицю...» про нещасливе кохання, що неодноразово опрацьовувався українськими письменниками-класиками, зокрема М.Старицьким у драмі під однойменною назвою.

Трагічна історія зрадливого кохання, пристрасті, неординарні й харизматичні характери повісті Ольги Кобилянської стали поштовхом і для пошуків сучасного режисерського бачення теми.

Так, сьогоднішню версію постановки повісті в жанрі трагедійної притчі, яку пропонує театр «Академія», здійснив його художній керівник, заслужений діяч мистецтв України Сергій Іванович ГОРДЕЄВ. Для нього і для постановочної групи головним стало вічне питання: чим різняться любов і пристрасть? Де межа, після якої кохання перетворюється на руйнівну силу, що призводить до злочину? Чи існує спокута за гріхи предків?

Вистава поєднує віковічну мудрість легенди і хвилюючий драматизм любовного трикутника – Настка-Гриць-Тетяна, що завдяки умовно-метафоричному рішенням сценічного середовища, в якому живуть герої, набув глибшого, філософського звучання й узагальнення. У виставі театру «Академія» ХДАК були використані українські народні мелодії, музичні композиції на пісенний фольклор Прикарпаття та Буковини.

Прем'єра пройшла з великим успіхом. Сподіваємося, що ця яскрава режисерська робота студентів гідно представить театр «Академія» на міжнародному фестивалі «Земля. Театр. Діти», що відбудеться влітку цього року в Євпаторії, куди театр уже отримав запрошення. Тож побажаємо успіхів, яскравих і незабутніх вражень колективу театру та його керівникові Сергію Івановичу Гордеєву!

Іванна Мащенко, студентка 2 курсу, гр. 1-М

КУРСОВА ВИСТАВА

«В'ється віночок на щастя, на долю...»

Віночок, дівочий віночок... Ах, скільки про нього сказано, написано... Але одночасно ми так мало знаємо про цей чудовий символ українського народу. Тому саме така тема і була обрана студентами-режисерами 4 курсу творчої майстерні С.І.Гордеєва для створення курсової вистави – «В'ється віночок на щастя, на долю...», показ якої відбувся 26 травня на великій сцені Академії культури. За основу фольклорно-обрядового дійства було взято маловідомі українські легенди та обряди, в яких використо-

увалися квіти як образ краси, любові, добробуту. Студентам вдалося розгадати магичне значення багатьох квітів, зокрема ромашки, маку, волошок, калини – символів дівочої долі.

Глядач тепло сприйняв нову роботу студентів-режисерів. Звичайно ж, в наступному театральному сезоні учбового театру, який відкриється у вересні, ця вистава стане однією з прикрас афіші факультету театального мистецтва.

Євгенія Муленко, студентка 4 курсу, гр. 1-М

МАСТЕР-КЛАСС ПО КОМЕДИИ ДЕЛЬ АРТЕ

20–21 марта в нашей академии прошел мастер-класс по актерскому тренингу, который познакомил студентов театрального отделения с практическими азами мастерства актера театра комедии дель арте.

Жарк Жаке и Жиль Совестр, два замечательных педагога, приехавших из Франции, провели с нами в общей сложности 6 часов активного незабываемого мастер-класса. Эта встреча стала возможной благодаря проекту «Театральное окно в Европу», организованному харьковским «Театром на Жуках», и инициативе преподавателя кафедры режиссуры В. Н. Гореславца. Замечательно, что в этом году Харьковская государственная академия культуры была включена в список проведения тренингов наряду с другими театральными вузами Харькова, Киева и Николаева.

В мастер-классе участвовали студенты и педагоги режиссерского и актерского отделений факультета театрального искусства. Тренинг также подвигнул студентов режиссерской мастерской профессора Сергея Ивановича Гордева к более глубокому изучению этой темы и, что примечательно, к постановке спектакля в стиле итальянской народной комедии. Это еще раз подтверждает стремление студенческого театра «Академия», художественным руководителем которого является Сергей Иванович, к эксперименту, поиску новых сценических форм.

По ходу проведения мастер-класса его участникам была поставлена задача осваивать искусство импровизации, ведь, как известно, именно импровизация является основной отличительной чертой комедии дель арте. Студентам пришлось опираться лишь на сюжетную канву, или краткую сюжетную схему. Этот факт предполагает живую актерскую импровизацию, которая, в свою очередь, требует высокого профессионализма от актера. Поэтому студенты вырабатывали по ходу мастер-класса и быструю реакцию, и живое партнерское взаимодействие, и искрометное чувство юмора.

Другой особенностью мастер-класса было то, что актеры должны были хорошо освоить навык работы в театральных масках. Маски – еще

одна характерная особенность данного театра. Под ней предполагался зафиксированный образ, действующий совершенно свободно в пределах сюжетной канвы. Отношение актера к маске должно быть очень уважительным. Это не значит, что ее нужно боготворить, однако следует воспринимать как предмет одушевленный, ведь в ней живет образ героя. Мистическая изюминка комедии масок состоит и в том, что маска, т. е. образ, по утверждению французских мастеров, «сама выбирает актера, а не он ее».

Руководители мастер-класса также разъясняли студентам, что строгое разделение героев на отрицательных и положительных персонажей поддерживается именно наличием маски: отрицательные – в масках, положительные – без маски. Отрицательность здесь означает наличие порока, изъяна характера: жадность, гордыня, склочность, трусость... Так, например, Капитан – хвастун, задира, высокомерный болван. Пантолоне – старый скряга, охотник до молодых девушек, обманщик. Каждый из образов при этом подкреплен соответствующей пластикой и речевыми характеристиками. Кстати, как заметил один из руководителей мастер-класса, образ Пантолоне прекрасно реализован Ю. Яковлевым в спектакле «Принцесса Турандот» театра Вахтангова, видеозапись которого можно увидеть и сегодня.

После теоретической части занятия студентам было дано задание сыграть двух положительных героев, молодых влюбленных, любовь которых встречает всеческие препятствия. Это были молодая девушка Изабелла, дочь Панталоне, и молодой человек Лильо, сын Доктора. Студенты разделились на пары и с огромным удовольствием сыграли этот близкий для них в жизни и по возрасту сюжет.

После этого сценического этюда было еще одно задание – сыграть слуг и хозяев этих слуг. В представленном мастер-классе студенты примерили на себя образы таких слуг, как Арлекин и Полишинель, и таких господ, как Панталоне, Доктор, Капитан, Изабелла, Лильо. Варианты их взаимодействия были самые разные. Например, между хозяевами затевается интрига, а слуги помогают ее разрешить. Или наоборот усугубляют ситуацию, хитро запутывая ее, чтобы посмеяться над хозяевами.

После многочисленных проб этюдов руководители мастер-класса еще раз обратили внимание студентов на очень важную деталь: комедия дель арте обязательно должна иметь положительный исход. Все интриги и конфликты должны разрешиться.

После заключительного слова французских педагогов, которые остались довольны своими новыми учениками, работа мастер-класса закончилась, но студенты не спешили расходиться. Не хотелось расставаться с французскими коллегами и преподавателям кафедры режиссуры, которые поблагодарили их за интересные занятия и выразили надежду, что эти встречи состоятся и в будущем. К тому же, неожиданно для гостей, пригласили их к себе на премьеру, сообщив о том, что встреча с ними в нашей академии не прошла бесследно: студентами ставится спектакль в стиле комедии дель арте – «ПУМ-ПАМ-ПАМ, ИЛИ ОЧЕНЬ ЗАПУТАННАЯ ИСТОРИЯ». Кипит работа по написанию сценарной канвы, по созданию масок... Не пропустим же премьеру будущего спектакля!

Яна Зеленская,
студентка 3 курса з/о ф-та ТИ

«ШИРОКАЯ МАСЛЕНИЦА» —

именно так называлось народное гуляние на главной площади Харькова, которое состоялось в марте этого года. Дзержинский район, как и другие районы города, представил на суд харьковчан свою творческую программу, режиссерами-постановщиками которой стали преподаватели и студенты отделения театрального искусства ХГАК во главе с заведующим кафедры режиссуры профессором С. И. Гордеевым.

Ну какое же народное гуляние без скоморохов! Вот они и начали представление, призывая зрителей принять участие в празднике:

*Ой, вы, добры молодцы и красны девицы!
Удалые, молодые, толстые, худые!
Спешите к нам, не проходите мимо!
Мы сегодня с вами Масленицу отмечаем!*

А далее, как в калейдоскопе, один за другим пошли выступления творческих коллективов академии: фольклорный ансамбль «Фарби» и «Лада», народный ансамбль танца «Заповит», ансамбль современного танца «Эстет», театр эстардной песни, студенческий театр «Академия». Каждый из названных коллективов показал свои лучшие концертные номера. Веселые танцы, песни, шутки скоморохов и клоунов тепло были приняты зрителями. Взрослые и дети радовались возможности общения с главными персонажами праздника – Масленицей, Зимой, Весной и принимали от них подарки: масленичные блины, вареники со сметаной, сладкие петушки на палочке, брали участие в разнообразных конкурсах и соревнованиях.

В финале представления, которое закончилось песней в исполнении всех участников, посвященной Масленице, скоморохи, роли которых исполняли студенты режиссерской и актерской специализаций, пригласили зрителей в «Слобожанскую Слободу» – одну из игровых площадок масленичного городка, обустроенную администрацией Дзержинского района.

Гостей «Слобожанской Слободы» встречали театрализованные персонажи: клоуны, жонглеры, музыканты в украинских национальных костюмах, кукольный театр, танцоры, продавцы-лоточники, предлагающие отведать вареников, блинов, квасу,

калачей с маком. Праздничной настрой поддерживался веселой музыкой, которую исполняли гармонисты-балаечники, ложкари. Все желающие могли посмотреть театрализованную программу и выступления художественных коллективов, поучаствовать в конкурсах с призами, эстафетах и, конечно же, в самой распространенной забаве – перетягивании каната. Завершился праздник под вечер традиционным сожжением чучела-зимы и красочным фейерверком. Надо было видеть счастливые лица харьковчан! Все расходились в приподнятом настроении, в ожидании такого же веселого и красочного праздника в следующем году! Счастливые лица и горящие глаза были и у тех, кто подготовил этот праздник: представителей администрации Дзержинского района, постановочной группы, участников концертных выступлений ХДАК. Недаром через несколько дней после этого незабываемого события на имя ректора нашей академии В. Н. Шейко пришло благодарственное письмо от председателя администрации Дзержинского района В. Р. Котковского, где говорилось: «Администрация Дзержинского района Харьковского городского совета благодарит вас и ваш коллектив за активное участие в подготовке и проведении мероприятия Дзержинского района на городском праздновании «Масленица», которая состоялась 16 марта 2013 года на площади Свободы.

Особая благодарность С. И. Гордееву, заведующему кафедрой режиссуры, а так же творческим коллективам за активную помощь.

Надеемся на дальнейшее сотрудничество».

Данная высокая оценка выступления художественных коллективов, педагогов и сотрудников академии дает стимул для реализации новых творческих проектов, проведения культурно-массовых мероприятий, которые наполняют жизнь людей радостью, добротой, весельем и оптимизмом.

**Е. А. БУВАЛЕЦ, преподаватель
кафедры режиссуры**

Вечір, присвячений 150-річчю від дня народження Костянтина Сергійовича СТАНІСЛАВСЬКОГО

27 квітня у великій актовій залі Академії культури відбувся цікавий літературний вечір. «Станіславський – то основа усього театального світу. Це видатна людина, завдяки якій ми маємо систему виховання майбутніх фахівців акторського та режисерського напрямку», – з цими словами звернувся до глядачів завідувач кафедри режисури – Сергій Іванович ГОРДЕЄВ, якому і належала ідея створення літературного вечора, присвяченого 150-річчю з дня народження Костянтина Сергійовича Станіславського. Постановку заходу втілює у життя викладач кафедри режисури Роман Геннадійович НАБОКОВ та студенти-режисери 4 курсу заочного відділення.

Атмосфера лірики, романтики та натхнення супроводжувала глядачів упродовж усього вечора. Зі сцени лунали цитати, витримки з листів та щоденників великого Станіславського та його сучасників. У вечорі були задіяні студенти факультету ТМ, які розмовляли з глядачем від імені великого режисера. Ролі виконували: К. С. Станіславський – Артем Лук'яненко, В. І. Немирович-Данченко – Віктор Тищенко, А. П. Чехов – Дмитро Мокрий, М. Ліліна – Катерина Снеткова, Є. Вахтангов – Євгеній Назаренко, С. Адлер – Євгенія Гречухіна, людина від театру – Олександр Толочек. Роль Музи виконала випускниця кафедри народної хореографії Наталя Федіна.

Організатори вечору висловили слова щирої подяки Харківській міській бібліотеці ім.К.С.Станіславського, науковій бібліотеці ім. Короленка та бібліотеці Харківської державної академії культури за надані документальні матеріали до виставки, присвяченій видатному митцю!

Настя Романченко, студентка 4 курсу, гр. 1-М

Звітний концерт камерного оркестру «Academus»

17 квітня відбувся звітний концерт камерного оркестру «Academus». Наш диригент Сергій Юрійович РОМАНЕНКО доклав багато зусиль для того, щоб це урочисте свято відбулося. «Променад солістів» – ось така назва програми, яка ніби «розкриває всі карти» глядачеві, але водночас несе в собі деяку таємницю.

У концерті брали участь не тільки студенти академії, солісти-лауреати всеукраїнських конкурсів, а й викладачі та навіть запрошені гості. Звучали твори від бароко до сучасності в незвичному, новому аранжуванні. Також виконувалися твори молодих талановитих композиторів. Усе пройшло на одному подиху. Відчувалися гармонійна атмосфера, взаємопорозуміння між диригентом і колективом, віртуозне виконання музичних творів. Виконавці не просто грали, а проживали кожний твір. Не обійшлося і без сюрпризів: саме посеред виконання одного із творів наш диригент – Сергій Юрійович – «легким жестом руки» взяв скрипку і зіграв «Сувенір». То був справжній сюрприз для всіх присутніх. Зал був у захваті. Музика – це справді великий скарб душі.

*Анастасія Попова та Богдана Мендришора,
студентки 2 курсу ф-ту ММ*

НІЧ В МУЗЕЇ

18 травня 2013 року в Харкові пройшла традиційна міжнародна акція «Ніч музеїв», присвячена Міжнародному дню музеїв. Історія цього цікавого і незвичайного заходу бере початок ще із 1997 року, коли в Берліні була вперше проведена офіційна акція «Довга ніч музеїв», за якої вхід у музеї міста був безкоштовним, а екскурсії для відвідувачів проводилися протягом усієї ночі. Ця ідея швидко стала популярною в Європі, а згодом і у всьому світі. Сьогодні великі й маленькі музеї традиційно відкривають із самого ранку до пізньої ночі свої двері для відвідувачів, а також готують спеціальні культурні програми: виставки, концерти, спектаклі, авторські екскурсії, майстер-класи, історичні реконструкції.

Цього року Харківський історичний музей уже вдруге бере участь в акції «Ніч музеїв». Для жителів і гостей міста було проведено низку різноманітних заходів. В організації одного із них працівникам музею допомагали студенти та викладачі музейного відділення Харківської державної академії культури. Активну участь у проведенні музейного дійства взяли Каністратенко Микола Миколайович, Тортіка Олександр Олександрович, Ряполов Віктор Михайлович, Лиман Сергій Іванович і Тортіка Марія Валеріївна, яка стала ініціатором даного заходу. Допомогали викладачам студенти II і III курсів музейного відділення – Коротка Карина, Новікова Ганна, Кєпова Дар'я, Задеріхіна Наталя, Шевченко Юлія, Сологуб Максим, Опришко Ігор, Вознюк Владислав, Гросу Максим, Юрченко Олексій, які відзначилися прекрасною акторською грою і надовго запам'яталися відвідувачам музею.

Спільними зусиллями співробітників музею і перш за все заступника директора з наукової роботи Ольги Миколаївни Сошнікової (до речі, також випускниці музейного відділення ХДАК), студентів і викладачів академії для відвідувачів у цей день була проведена інтерактивна гра – історичний квест «Подорож у часі». Учасників квесту обирали на площі Конституції за допомогою вікторини. Із найкращих знавців історії рідного краю сформувалася команда, яку відправили за музейними скарбами

у фантастичну мандрівку часом. На своєму шляху учасники квесту подолали ряд перешкод, відвідали різні історичні епохи і події. Спочатку команда побувала на археологічних розкопках, де ексцентричні археологи познайомили її з життям давніх людей. Потім учасники завітали на гору Олімп, на якій на них чекало випробування трьох богів – Зевса, Аполлона та Артеміди. Зустрілися з моторош-

ним інквізитором і врятували середньовічну жінку від жорстокої кари. Потрапили на гостини до традиційної української оселі, стали свідками та учасниками дискусії між видатними харківськими істориками початку XX століття – Дмитром Багалієм та Миколою Сумцовим. Побували у вирі буремних років Громадянської війни. А останнім випробуванням для учасників квесту стала зустріч з казковими феями і здобуття ключа від скрині зі скарбами.

Так, дякуючи спільним зусиллям працівників ХІМ, студентів і викладачів музейного відділення ХДАК, вдалося створити і провести один із найцікавіших заходів міста – «Ніч музеїв – 2013». За активну участь в організації історичного квесту студентів і викладачів було нагороджено грамотами та пам'ятними сувенірами.

Також допомогли в проведенні загальноєвропейської акції «Ніч музеїв» і студенти музичного відділення ХДАК, які виступили із концертними програмами для відвідувачів Харківського художнього музею. А завідувач кафедри історії України і всесвітньої історії Потрашков Сергій Васильович розповів відвідувачам музею про походження свята, діяльність харківських музеїв та академії щодо розвитку музейної мережі Харківщини, здобутків харківських музеологів.

Сподіваємося, що проведення загальноєвропейської акції «Ніч у музеї», яка вже стала традиційною як для музейних працівників, студентів-музеезнавців, так і харків'ян та гостей міста, буде сприяти популяризації історичного та культурного надбання українського народу.

**Карина Коротка,
студентка 3 курсу,
ф-т культурології,
спеціальність
«Музейна справа та
охорона пам'яток
історії та культури»**

СПРАВЖНЄ ЛІТЕРАТУРНЕ СВЯТО

до 95-річчя від дня народження Олеся Гончара

Уже стало доброю традицією проводити в стінах Харківської державної академії культури літературно-мистецькі вечори, присвячені творчості видатних українських письменників. «Людина безоглядної мужності» – саме таку назву мав вечір, який відбувся 16 травня у читальній залі академії і був присвячений 95-й річниці від дня народження видатного українського письменника Олеся ГОНЧАРА.

Творчий захід, організаторами якого були декан факультету театального мистецтва І. О. БОРИС та завідувач кафедри мистецтвознавства, літературознавства та мовознавства О. М. БІЛИК, пройшов дуже цікаво і змістовно. Усі присутні продемонстрували високу культуру і любов до українського слова: було заслухано

декілька наукових доповідей про життєвий шлях Олеся Гончара (доповідачі – студенти 1 курсу ФБІ), переглянуто декілька відеофрагментів за творчістю митця... Не можна не згадати і цікаві міні-імпровазації, які розігрували студенти I курсу факультету ТМ. Молодим акторам вдалося правдоподібно відтворити художній світ таких відомих творів письменника, як «Собор», «Прапорonoсці» та «Циклон». Вони продемонстрували високий рівень акторської техніки та цікавість режисерської задумки. Отже, вечір перетворився на справжнє свято, яке залишилося в серці кожного! Усі присутні і студенти, і викладачі змогли поринути в дивовижний внутрішній світ Олеся Гончара, доторкнутися до глибинних філософських витоків його літературної творчості!

І. А. Куриленко, викладач

Літературно-мистецький вечір до дня народження Тараса Шевченка

Традиційно на початку березня студенти й викладачі Харківської державної академії культури, об'єднавши зусилля, проводять спільний захід до дня народження Тараса Григоровича Шевченка. Цьогорічний літературно-мистецький вечір був сповнений змістовними доповідями, театралізованими виступами та живим спілкуванням.

Я вперше була присутня на такому заході, і вже з перших хвилин мене зачарувала його святкова атмосфера. Складалося таке враження, що в залі зібралася особлива аудиторія національно свідомих людей. Як молодь, так і викладачі з однаковим задоволенням поринали в науково-мистецьку атмосферу вечора. Досить змістовними були доповіді-презентації студентів про життєвий шлях Т.Г.Шевченка, а особливо про період перебування його в Петербурзі. Налаштували залу на молодіжний формат вечора розповіді про Шевченка як художника а також інформація про його особисте життя. До речі, жінки, як з'ясувалося, займали особливе місце в житті письменника, вони вплинули на його творчу особистість. А ще слухачам сподобався виступ про Шевченка-українотворця.

Надалі естафету було передано артистам. І зал найбільш активно відгукнувся на їхні театралізовані постановки, які значно розбавили офіційну атмосферу. Абсолютна щирість та простота, з якою виступали артисти, привертала увагу і, безумовно, викликали лише позитивні емоції, а ще чимало тем для обговорення. Посмішки та фотоспалахи означали, що глядачам не нудно в залі, і всі чекають продовження...

Ось на такій мажорній ноті і закінчився цей вечір. Звичайно, повністю пізнати, вивчити та усвідомити Шевченка просто неможливо. Він настільки багатогранний і невичерпний, що безкінечний. А тому кожна зустріч з його творчістю – це нові і нові відкриття. А ще, я впевнена, кожен з нас після вечора поніс у серці незгасимий вогник рішучості до дій та безмежну любов до благородної боротьби за свої мрії та щасливе майбуття рідної України.

*Вікторія Дубовик, студентка 4 курсу,
спеціальність «Музейна справа»*

К 120-ЛЕТІЮ МАРИНЫ ЦВЕТАЕВОЙ

В стенах ХГАК прошёл вечер, посвящённый 120-летию со дня рождения выдающегося русского поэта **Марины ЦВЕТАЕВОЙ**. Именно к ней, как и к Анне Ахматовой, применимо слово поэт. «Я первая после Пушкина чувствовала свою силу», – призналась Цветаева. Иосиф Бродский назвал ее «первым поэтом XX века». Возможно, не все разделяют эту точку зрения, но единодушно признают Цветаеву как единственную и неповторимую по тонкости и философской глубине субъективного восприятия мира и ощущения себя – женщины и человека в этом бесконечном пространстве.

Свои доклады-презентации, выступления с чтением стихов на суд аудитории представили студенты-культурологи 3–4 курсов, а также студенты факультета театрального искусства 1 – 3 курсов.

Жизнь Марины Ивановны удивительно разделилась на две половины. Первая – счастливая, когда она испытала во всей полноте любовь близких: отца – профессора Московского университета И. В. Цветаева, матери – пианистки – Марии Мейн, когда юная Марина была погружена в мир любимых книг, открыла для себя Европу, познала первое большое чувство. И вторая, наступившая после 1917 года, когда на хрупкие плечи Марины обрушились страшные испытания: потеря дочери, привычного уклада, родины, безденежье, тяжелые эмигрантские годы в Праге, Берлине, Париже, возвращение домой, новые утраты и добровольный уход из жизни в Елабуге на Каме в годы войны. Об основных вехах жизни и судьбы Цветаевой, которая остро осознавала свою миссию на земле, родившись в «день субботний» Ионна Богослова, рассказала **Ирина Горобец (4 курс)**.

Одним из первых людей, который обнаружил дарование Марины – поэта в ее еще самых ранних стихах, был Максимилиан Волошин, поэт, художник, обитатель известного Коктебеля в Крыму. О связи Цветаевой с домом Волошина слышаны многие, но о глубине их дружбы и особенной атмосфере Волошинского дома знают далеко не все. Рассказ **Лены Касперович (4 курс)**, отлично подобранные ею фотографии Волошинского дома, друзей, импровизированных спектаклей позволили почувствовать атмосферу, в которой буквально купалась молодая Цветаева, открывая для себя красоту и богатство окружающего мира. А акварели Волошина дали возможность взглянуть на Крым глазами

этого поистине великого «человека-тайны», как называла его сама Цветаева. Именно в Коктебеле произошла встреча Марины с Сергеем Эфроном, ставшим ее мужем, отцом ее трех детей, верным, заботливым и тонко понимающим другом на всю жизнь, несмотря на все непростые отношения между ними.

Чуткое, большое сердце Марины Цветаевой умело любить и жаждало любви. Поэтому любовная тема заняла центральное место в ее глубоко проникновенной, исповедальной лирике. Именно раскрытию этой проблемы в творчестве Марины Цветаевой было посвящено выступление **Леры Талашко (2 курс)**. Известны объекты цветаевских влюбленностей: Софья Парнок, Константин Родзевич, Борис Пастернак, Райнер Мария Рильке и др. Она предавалась своим чувствам со всей страстью и безудержностью. «Не читайте обо мне, читайте меня. У меня все пожар», – признавалась Марина. Она коснулась самых тонких нюансов любви, она могла быть неистовой, откровенной. Но как поэт, она больше описывала не столько возлюбленных, сколько мир своих бурных переживаний и эмоций.

Выступления докладчиков сопровождалось чтением стихов Цветаевой. Образы «разной» Марины воссоздали для нас в этот вечер студенты отделения актёрского мастерства: **Коберник Виктория, Навроцкая Юлия, Шатовская Анастасия, Науменко Екатерина**. Гармоничное сочетание сухого академического языка докладчиков и эмоционально наполненных лирических выступлений будущих актрис создали определённое настроение в зале. Особой атмосферой вечера, который прошел в течение часа на одном дыхании, способствовал и

выбор формата такого мероприятия. Все выступления сопровождалось видеорядом, отлично подобранными фотографиями, визуальными материалами, отвечающими тематике каждого выступления. Удачными были и музыкальные вставки песен А. Петрова на слова Цветаевой из фильма «Ирония судьбы» и других. Все знали эти романсы, но редко связывали тексты с именем великого поэта. Техническое сопровождение и организацию видео презентации провела Наталья Цыгичко, наша выпускница, а ныне сотрудник библиотеки. Работники академической библиотеки подготовила выставку имеющихся в наших фондах книг произведений Цветаевой и работ о ней самой.

Последним аккордом стала демонстрация портретов Марины Цветаевой, которые создавали самые разные художники в разное время, вдохновленные талантом поэта.

Вечера, посвященные юбилеям выдающихся писателей разных стран мира, стали в нашей академии культуры уже традицией. Первый – к юбилею Шолом-Алейхема – проводился совместно с Еврейским центром, второй – к юбилею Юлиуша Словацкого – с Польским культурным центром. Затем были посвященные 200-летию Н. Гоголя, Ч. Диккенса. Их активным организатором и консультантом является доцент кафедры искусствоведения, литературоведения, языкознания **СЕМЕЙКИНА Наталья Николаевна**, предложившая модель таких встреч и сумевшая «заразить» студентов желанием принимать участие в их подготовке.

Лена Касперович, студентка 4 курса ф-та культурологии

ЮВІЛЕЙНА СПАРТАКІАДА ХДАК – 2013

Після Нового року спартакіада поновилася змаганнями з жиму штанги лежачи у чоловіків, де в командній першості виграли хлопці з ФК.

Навесні спартакіада була відкрита командними видами спорту, зокрема баскетболом, де перемогу отримав факультет КТМ, як серед дівчат, так і серед хлопців. У другій половині квітня нас порадували змагання з найбільш очікуваного виду спорту в академії – волейболу, де впевнену перемогу отримали хлопці з ФБІ та дівчата з ФУБ.

У фінальній частині спартакіади проходили змагання з футболу, легкої атлетики та перетягування канату, в яких показали свої гарні спортивні вміння та якості хлопці з ФХМ та ФБІ.

Підводячи підсумки, хотілося б відзначити студентів факультету КТМ та їх фізоргу Тетяну Столярову, яким вдалося в нелегкій боротьбі з суперниками, які не поступалися їм силами (передусім ФК і ФУБ), піднятися на першу сходинку за підсумками всієї спартакіади.

Також хотілося б відзначити, що цього року нашу академію закінчують такі студенти, як Вікторія Хорольська та Володимир Івченко, які є фізоргами факультетів ДІД та ФК. Вони завжди з відповідальністю виконували свої обов'язки на «5+». Сподіваємося, що наступного року їх справу продовжать не менш гідні студенти.

Валерій Полковник, студент 2 курсу ФБІ

СПАРТАКІАДА ПОДАРУВАЛА БЕЗЛІЧ НОВИХ ДРУЗІВ

ВІД РЕДАКЦІЇ. Спортивний 2012–2013 рік у студентства нашої академії був надзвичайно цікавим і насиченим. Спартакіада залишила по собі неабиякі спогади у всіх студентів, які не на словах, а ділом доводили, що саме їх факультет вартий пошани та першості. Тож своїми спортивними враженнями та емоціями ділиться студент 1 курсу ФБІ Євген КОЛЯДА:

– Спочатку я брав участь у змаганнях з волейболу. У цьому виді спорту, яким я займаюсь вже понад 5 років, наш факультет посів перше місце серед чоловіків і четверте місце серед жінок. Для мене була велика честь перемогти та довести, що бібліотекарі не тільки вміють читати книжки й працювати на комп'ютері, а ще й гідно виступати та боротися за свій рідний факультет. На цьому змаганні була присутня і декан факультету Алла Анатоліївна Соляник, яка постійно підбадьорювала нас, спортсменів.

Також я брав участь фінальній частині спартакіади, де змагався у стрибках у довжину, перетягуванні канату та заключній естафеті. Серед особистих досягнень можу відзначити, що я посів 3 місце у стрибках і показав результат 4,86 м. На перетягуванні канату наша команда також посіла 3 місце і ми пишаємося цим, бо наші колеги-попередники ще ніколи не одержували подібної перемоги.

А взагалі спартакіада мені надзвичайно сподобалась, бо вона подарувала мене безліч нових друзів і залишила неабиякі спогади!

ВІД РЕДАКЦІЇ. Червень – початок літа! Скільки подій відбувається у цьому місяці. Яким цікавим і насиченим він є у студентства – заліково-екзаменаційна сесія, підготовка до випускних екзаменів і випускного вечора, а ще – підготовка до довгоочікуваної літньої практики, яка традиційно залишає в серцях незабутні спогади... Так, наприклад, у душі студентів 4 курсу факультету культурології спеціальності «Музейна справа» і досі літо... літо 2012 року, яке подарувало їм незабутню зустріч із старовинним Херсонесом. Як же саме спогади залишила по собі тогорічна музейно-екскурсійна практика?

ХЕРСОНЕС-2012: ЕХО ВОСПОМИНАНИЙ

**Херсонес покорил
моє серце навсеред**

На протяженні всего третьего курса мы только и думали, когда уже придет август, для того чтобы отправиться на берег Черного моря, в город-герой Севастополь, в заповедник «Херсонес Таврический». И вот, долгожданный день отъезда! Оставалось преодолеть путь в 700 километров...

Выйдя из автобуса у парадных ворот заповедника, мы были поражены красотой оборонительной стены, дошедшей до наших дней в руинах. С этого момента, я поняла, что Херсонес покорил моё сердце навсегда! В первый же вечер мы самостоятельно отправились изучать город. Море было беспокойным, от сильных порывов ветра иногда свистело в ушах, казалось, что сейчас начнётся настоящая буря. Это нас не остановило, и до наступления темноты мы блуждали улицами античного города, восхищаясь его красотами. Древняя история становилась такой реальной... Перед моим внутренним взором вставали картины из жизни херсонеситов, их быт, ремёсла и др.

В последующие дни, кроме выходных, все девочки проводили реставрацию стен древних улиц. Работа приносила одно удовольствие... лёгкий морской бриз... ласковое солнце... и величественные руины. Но главной целью нашего приезда было посещение музеев и выдающихся памятников. И в первые же выходные мы отправились в Балаклаву, известной своим уникальным музеем «холодной войны», а после его посещения, нас ожидало поднятие на генуэзскую крепость Чембало. Зная, что путь на неё непростой, я спросила у старшекурсников стоит ли туда подниматься, на что получила ответ: «Если ты туда не поднимаешься, то считай, что ты сюда зря приехала». Это настолько подстегнуло во мне интерес, что несмотря на усталость, я дошла до неё. Увидев открывающиеся

красоты, я была поражена, те впечатления и эмоции невозможно передать словами. В рамках практики мы также посетили ханский дворец в Бахчисарае, пещерный город Чуфут-Кале, выдающиеся музеи Севастополя, такие как панорама обороны Севастополя 1854-1855 гг., Михайловскую батарею.

Венцом всей практики стало посвящение в граждан Херсонеса. Мы перевоплощались в гречанок, одевшись в импровизированные хитоны, в которых мы напоминали античные колонны. После принесения присяги на верность Херсонесу нам подарили амулеты, на которых была изображена Дева в башенной короне, считавшаяся защитницей этого древнегреческого полиса. И сегодня, смотря на этот амулет, я вспоминаю удивительный город, его руины и незабываемые впечатления, которые он мне дал.

Херсонес обладает более чем двух тысячелетней историей, он дышит историей и с каждым археологическим сезоном открывает для нас всё больше своих тайн.

*Марина Петрик,
4 курс ф-та культурологии*

**Лучшие моменты
прошлого лета**

В первый же вечер пребывания в заповеднике мы вышли осмотреть окрестности. Теплое море, опасные

скалы, гроты, шум прибоя и дикие пляжи – все это было так не похоже на мир, в котором мы жили каждый день. Вспоминая лекции по истории античности, я смотрела по сторонам, и древний город на берегу Черного моря оживал для меня. Я представляла, как по улицам ходят люди, как шуршат их туники от прикасновения морского бриза; как слуги солят рыбу в цистернах, высотой в два человеческих роста. Руины древнего города превращались в моем воображении в прекрасные

здания, храмы, дома – и с этого самого первого вечера Херсонес навсегда остался в моей памяти именно таким.

Позже, работая в раскопе, расчищая стены домов, сгоревших при пожаре, мы находили в расщелинах античные амфоры и вазы, осколки посуды и украшений... Мы могли почувствовать себя исследователями, первооткрывателями, проникающими в неведомый мир величественной Римской империи. Мы наблюдали, как профессиональные реставраторы склеивают осколки в прекрасные блюда, как непонятные узоры превращаются в орнамент или сюжет. Посещая фондохранилища музея, который находится на территории заповедника, мы могли познакомиться с самыми необыкновенными произведениями искусства жителей Херсонеса различных эпох.

Практика принесла нам не только новые знания и впечатления, но и новые отношения внутри группы. Говорят, чтобы узнать человека, нужно поехать с ним в путешествие. Сейчас я понимаю, что это правда. Наши песни у костра, прогулки и купания, вечерние «посиделки» на берегу моря, игры и душевные разговоры помогли нам по-новому узнать друг друга, мы действительно стали ближе и роднее. Теперь нас навеки связывают общие воспоминания о лучших моментах прошлого лета.

*Екатерина Альхимович,
4 курс ф-та культурологии*

ВМЕСТЕ ВЕСЕЛО ШАГАТЬ...

ОТ РЕДАКЦИИ. Майским днём после продолжительных праздников иностранные студенты и их преподаватели отправились на экскурсию по маршруту «Харьков – Опошня – Полтава – Харьков». Своими впечатлениями о поездке делится с читателями газеты Елена СУХОРИКОВА, преподаватель Центра международного образования и сотрудничества ХГАК.

Весело и интересно провести время не помешали ни жара, ни опоздания, ни разбитые дороги. Хочется сказать, что в этом учебном году студенты нашего факультета очень быстро перезнакомились и подружились, поэтому с удовольствием проводят вместе свободное время. Не стала и исключением и эта поездка.

Кроме возможности весело пообщаться в автобусе, что, к слову сказать, является для студентов-иностранцев чуть ли ни главным во всех поездках, мы увидели много интересного, а также начали снимать фильм об украинском гончарстве.

На живописных холмах по-над рекой Ворсклой раскинулась всемирно известная столица украинского гончарства – Опошня. Там, в музее-заповеднике, мы не только познакомились с керамикой, которая стала своеобразным этническим символом украинской культуры, а и понаблюдали за работой гончара, сами сели за гончарный круг и изготовили собственное творение из глины. Как всегда, на экскурсиях есть студенты, которые не следуют за экскурсоводом, а разбредаются по территории музея, чем заставляют преподавателей постоянно озираться по сторонам в поисках пропавших. Однако в этот раз отставшие студентки, правильно собрав глиняные пазлы, получили приз – книгу о гончарстве в Украине. И, конечно же, всех порадовала глиняная свистулька – подарок от музея.

После посещения музея нас ждали настоящие украинские вареники, которые китайские студенты окрестили «очень вкусными украинскими пельменями». Также турецкие студенты с удовольствием приняли участие в мастер-классе по приготовлению галушек и накормили нас собственноручно приготовленным блюдом.

Море позитивных эмоций мы получили и от посещения Полтавы. Очень интересным стал для нас музей Полтавской битвы с замечательным экскурсоводом, который коротко и на доступном иностранцам языке рассказал о Северной войне. Большое впечатление на студентов из Турции произвела коллекция турецкого оружия, которое было на вооружении у украинских казаков! В Полтаве мы не попали в краеведческий музей, но это нас несколько не расстроило. В этой ситуации помогло наше умение находить «плюсы» во всех неприятностях. Мы больше погуляли по центру Полтавы, купили сувениров на Ивановой горе, сфотографировались в самых известных местах города, просто пообщались и повеселились.

Дорога назад, как водится, заняла меньше времени, но тоже была не менее интересна. Вернулись мы уставшие, но довольные.

В этом учебном году это была последняя поездка, но уже сейчас мы с нетерпением ждём следующего совместного путешествия.

*«Бурсацький узвіз»,
газета для студентів
і співробітників ХДАК
Засновник – колектив
Харківської державної
академії культури
Газета зареєстрована в
Головному управлінні юстиції у
Харківській області.*

*Свідоцтво:
ХК №1520–261 Р
від 12.05.2009 року
Адреса редакції: 61993,
м. Харків, Бурсацький узвіз, 4,
Тел.: 731–32–82; 771–04–30
Тираж – 200 примірників
Видавець – ХДАК*

*Керівник проекту:
А. О. Рижанова
Головний редактор:
І. А. Куриленко
Редакційна рада: О. М. Білик,
О. М. Сухорикова, В. Х. Закіров.
Комп'ютерна верстка та
дизайн – Н. Ю. Васильєва.*